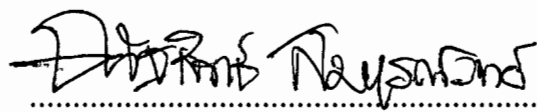

กองแบบแผน
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข

คู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการศึกษา วิจัย และพัฒนา
ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม
รหัสกระบวนการงาน DCD-M-๐๐๙

ผู้รับผิดชอบ

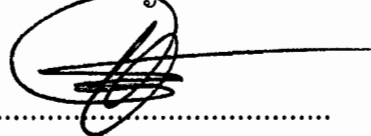

(นายณัฐสิทธิ์ สมบูรณ์วิทย์)

ตำแหน่ง :

สถาปนิกชำนาญการ

ทบทวนโดย

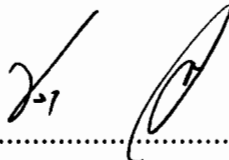

(นายนิรันดร์ คชรัตน์)

ตำแหน่ง :

ผู้อำนวยการกองแบบแผน

อนุมัติโดย

(นายแพทย์ธงชัย กীরติหัตถยากร)

ตำแหน่ง :

รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ฉบับที่ ๑ แก้ไขครั้งที่ ๐๐

วันที่บังคับใช้ ..... ๕ พ.ค. ๒๕๖๑

สถานะเอกสาร

ควบคุม

คู่มือการปฏิบัติงาน กองแบบแผน	เรื่อง กระบวนการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม		
	เอกสารเลขที่ DCD -M-...	ครั้งที่ ๐๐	ฉบับที่ ๑
	วันที่บังคับใช้	หน้า ๒	ของ ๗

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
๑. วัตถุประสงค์	๓
๒. ผังกระบวนการทำงาน	๔
๓. ขอบเขต รายละเอียดลักษณะงานและการปฏิบัติงาน	๕
๔. หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร	๕
๕. คำจำกัดความ	๕
๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๖
๗. กฎหมาย มาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๖
๘. การจัดเก็บและการเข้าถึงเอกสาร	๗
๙. ระบบการติดตามและประเมินผล	๗
๑๐. ภาคผนวก	๗

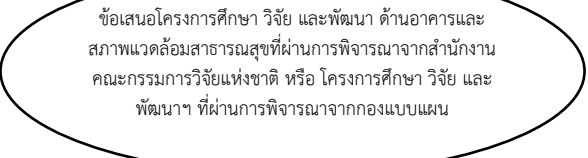
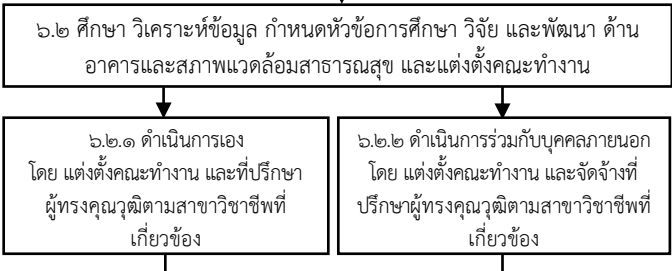
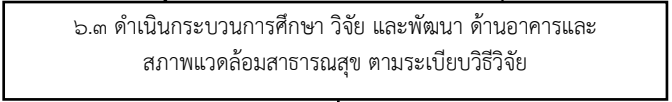
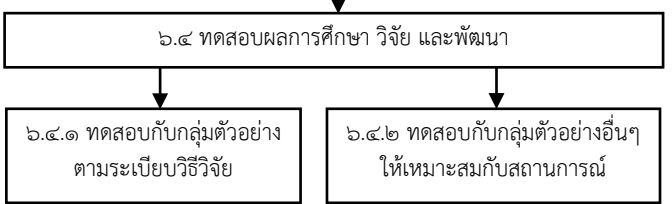
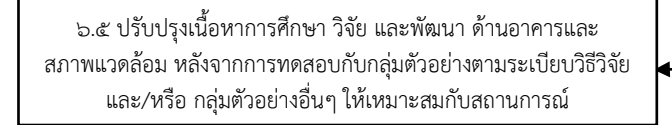
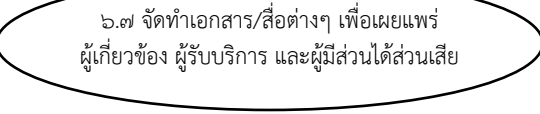
คู่มือการปฏิบัติงาน กองแบบแผน	เรื่อง กระบวนการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม		
	เอกสารเลขที่ DCD -M-...	ครั้งที่ ๐๐	ฉบับที่ ๑
	วันที่บังคับใช้	หน้า ๓	ของ ๗

๑. วัตถุประสงค์

คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน กระบวนการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณะสุข ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีศักยภาพในการดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ให้ได้ผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นประโยชน์สูงสุด

คู่มือการปฏิบัติงาน กองแบบแผน	เรื่อง กระบวนการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม		
	เอกสารเลขที่ DCD -M-...	ครั้งที่ ๐๐	ฉบับที่ ๑
	วันที่บังคับใช้	หน้า ๔	ของ ๗

๒.ผังกระบวนการทำงาน

ลำดับ	กระบวนการงาน	มาตรฐาน เวลา(วัน)	ข้อกำหนดของ กระบวนการ	ผู้รับผิดชอบ
๑.		๑๐ วัน	ระเบียบวิธีวิจัย และข้อกำหนด สำนักงาน คณะกรรมการวิจัย แห่งชาติ	■ คณะทำงานฯ ■ กรมสบส. ■ ผู้อำนวยการกอง
๒.		๓๐ วัน	ระเบียบวิธีวิจัย	■ คณะทำงานฯ ■ ผู้อำนวยการกอง
๓.		๑๒๐ วัน	ระเบียบวิธีวิจัย	■ คณะทำงานฯ
๔.		๖๐ วัน	ระเบียบวิธีวิจัย	■ คณะทำงานฯ ■ ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๕.		๖๐ วัน	ระเบียบวิธีวิจัย	■ คณะทำงานฯ
๖.		๓๐วัน	ระเบียบวิธีวิจัย	■ คณะทำงานฯ ■ ผู้อำนวยการกอง
๗.		๓๐ วัน	ระเบียบวิธีวิจัย	■ คณะทำงานฯ
	รวม	๓๔๐ วัน		

หมายเหตุ : ระยะเวลาดำเนินการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

คู่มือการปฏิบัติงาน กองแบบแผน	เรื่อง กระบวนการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม		
	เอกสารเลขที่ DCD -M-...	ครั้งที่ ๐๐	ฉบับที่ ๑
	วันที่บังคับใช้	หน้า ๕	ของ ๗

๓. ขอบเขต (กิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด)

๓.๑ ดำเนินการตามข้อเสนอโครงการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข ที่ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหน้าขั้นตอนนี้ประมาณหนึ่งปี) หรือ โครงการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข ที่ผ่านการพิจารณาจากกองแบบแผน

๓.๒ ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดหัวข้อการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม สาธารณสุข ตามยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ โดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ และจากแผนยุทธศาสตร์ และแผนกลยุทธ์ของกองแบบแผน โดยพิจารณาว่าสามารถแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการเอง หรือควรดำเนินการร่วมกับบุคคลหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอก

๓.๓ จัดทำการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข ตามระเบียบวิธีวิจัย

๓.๔ ทดสอบผลการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข โดยเลือกทดสอบกับ กลุ่มตัวอย่างตามระเบียบวิธีวิจัย และ/หรือ ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๓.๕ ปรับปรุงเนื้อหาการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม

๓.๖ นำเสนอผลการศึกษาที่แล้วเสร็จ ให้ผู้บริหารพิจารณาเห็นชอบ หรือกลับไปทบทวนใหม่

๓.๗ จัดทำเอกสาร/สื่อต่างๆ เพื่อเผยแพร่ยัง ผู้เกี่ยวข้อง ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๔. ความรับผิดชอบ (ของผู้เกี่ยวข้องตามกิจกรรมใน Flow Chart เรียงลำดับจากตำแหน่งสูงสุดมาต่ำสุด)

๔.๑ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ โดยกองแผนงาน มีบทบาท หน้าที่ ขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และ วิชาการ รวมถึงประสานงานเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติและ หน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๔.๒ ผู้อำนวยการกอง มีบทบาทหน้าที่พิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานฯ และพิจารณาเนื้อหา ติดตามผลการ ดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานโครงการ

๔.๓ คณะทำงานศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข มีบทบาท หน้าที่ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ กำหนดวิธีดำเนินงาน ตลอดจนดำเนินงานให้สำเร็จ และสรุปประเมินผลการดำเนินงาน

๔.๔ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มีบทบาทหน้าที่ พิจารณาเนื้อหา รายละเอียดของงาน และ เสนอแนะคณะทำงาน ให้การศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข นั้นมีผลการศึกษา ครอบคลุมครบถ้วน สามารถนำไปใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้

๕. คำจำกัดความ (หรือคำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง)

๕.๑ ศึกษา หมายถึง ความประสงค์ที่จะให้สำเร็จหรือบรรลุ การเล่าเรียน การฝึกฝน การฝึกหัด

๕.๒ วิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้า อย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับปัญหา หรือ คำตอบการวิจัยที่กำหนด เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ วิธีการทำงานใหม่ ๆ ซึ่งการทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ ด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ ที่มีการวางแผนล่วงหน้าอย่างมีระบบทุกขั้นตอนการ ดำเนินงาน เพื่อให้ผลการศึกษาถูกต้องและเชื่อถือได้ และมีการเผยแพร่งานวิจัยเพื่อให้นำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ หรือแก้ปัญหาต่อไป

คู่มือการปฏิบัติงาน กองแบบแผน	เรื่อง กระบวนการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม		
	เอกสารเลขที่ DCD -M-...	ครั้งที่ ๐๐	ฉบับที่ ๑
	วันที่บังคับใช้	หน้า ๖	ของ ๗

๕.๓ พัฒนา หมายถึง การสร้างหรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดขึ้น ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ดีขึ้น เจริญขึ้น

๕.๔ อาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข หมายถึง สถานที่และส่วนประกอบ ที่ไว้ทำกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางด้านสุขภาพ ประกอบด้วย อาคารของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสถานบริการสุขภาพ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (นำ Flow Chart มาอธิบายอย่างละเอียดรวมทั้งเทคนิคต่างๆในการปฏิบัติงาน)

๖.๑ เก็บรวบรวม และศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข เช่น หนังสือ ตำรา องค์ความรู้ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ พร้อมข้อมูลความต้องการจากผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือตามแผนกลยุทธ์ของกองแบบแผนที่วางไว้ เพื่อประกอบการตัดสินใจกำหนดหัวข้อที่จะดำเนินการ รวมทั้งดำเนินการเสนอโครงการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข ต่อสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

๖.๒ ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดหัวข้อการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข และแต่งตั้งคณะทำงาน

๖.๓ ดำเนินกระบวนการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข ตามระเบียบวิธีวิจัย

๖.๔ ทดสอบผลการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข

๖.๕ ปรับปรุงเนื้อหาการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม หลังจากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างตามระเบียบวิธีวิจัย และ/หรือ กลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๖.๕ เสนอผู้บริหารพิจารณาผลการศึกษา หากเห็นชอบ จึงดำเนินการต่อตามข้อ ๖.๖ หากไม่เห็นชอบ ต้องกลับไปเริ่มต้นทบทวนกระบวนการตามข้อ ๖.๔

๖.๖ สรุปผลการดำเนินการ จัดทำเอกสารและ/หรือสื่อต่างๆ เพื่อเผยแพร่ยังบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๗. กฎหมาย มาตรฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ และกฎหมายที่ออกตามพระราชบัญญัติ

๒. พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และกฎหมายที่ออกตามพระราชบัญญัติ

๓. พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎหมายที่ออกตามพระราชบัญญัติ

๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

๕. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๖. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

๗. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๘. กฎกระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้อง

๙. Groat, L., & Wang, D. (2002). *Architectural Research Methods*. New York: John Wiley & Sons, Inc.

๑๐. McBurney, D. H., & White, T. L. (2007). *Research Methods* (๗th ed.). Belmont, CA: Thomson Higher Education.

คู่มือการปฏิบัติงาน กองแบบแผน	เรื่อง กระบวนการศึกษา วิจัย และพัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม		
	เอกสารเลขที่ DCD -M-...	ครั้งที่ ๐๐	ฉบับที่ ๑
	วันที่บังคับใช้	หน้า ๗	ของ ๗

๘. การจัดเก็บ การเข้าถึงเอกสารและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ชื่อเอกสาร	สถานที่เก็บ	ผู้รับผิดชอบ	การจัดเก็บ	ระยะเวลา
๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ/ คำสั่งต่างๆที่เกี่ยวข้อง	ฝ่ายบริหารทั่วไป/คณะทำงานฯ	คณะทำงานฯ	เรียงตามเลขที่คำสั่ง	๕ ปี
๒. รายงานการประชุม	คณะทำงานฯ	คณะทำงานฯ	เรียงตามการประชุม	๕ ปี
๓. เอกสาร/หลักฐานการดำเนินงานจนเสร็จสิ้น	คณะทำงานฯ	คณะทำงานฯ	เรียงตามการดำเนินงาน	๑๐ ปี
๔. หนังสือ/ตำรา เกณฑ์มาตรฐาน คู่มือ	ห้องสมุดกองแบบแผน	คณะทำงานฯ	แยกตามประเภทเอกสาร	-

๘.๑ ผู้มีสิทธิเข้าถึง

๘.๑.๑ เจ้าหน้าที่กองแบบแผนที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๘.๑.๒ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสารสนเทศ

๙. ระบบการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของโครงการ /แผนงาน

๙.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จ :

๙.๒.๑ เชิงปริมาณ :

จำนวนการศึกษา วิจัย พัฒนา ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม ที่จัดทำแล้วเสร็จตามแผน

๙.๒.๒ เชิงคุณภาพ :

ร้อยละความพึงพอใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่นำการศึกษา วิจัย พัฒนา ด้านอาคาร และสภาพแวดล้อมไปใช้

๑๐. ภาคผนวก